

BERENKLAUW (1).

BIJ WERKEN OP ZOMERSE DAGEN

In contact komen met berenklauw kan erg pijnlijke en lelijke wonden opleveren. Steeds meer mensen kennen gelukkig de gevaren van deze plant, maar toch komen er nog veel problemen met de berenklauw voor. Naast in de gewone tuin, vind je hem vaak langs snelwegen, spoorlijnen en in verwaarloosde parken, bossen en tuinen. Er zijn twee soorten berenklauw: de gewone berenklauw en de reuzenberenklauw. Het is vooral die tweede die het gevaarlijkst is. De gewone berenklauw wordt normaal zo'n 90 tot 150 cm hoog. Zijn grote broer kan echter wel tot een meter of vier doorgroeien.

RISICO'S | Wat kan er gebeuren?

De berenklauw is berucht vanwege de vervelende verwondingen die je door de plant kunt oplopen. De plant zelf is niet giftig, maar het sap heeft een fototoxische werking. Dat wil zeggen dat de huid na aanraking met het sap erg gevoelig voor zonlicht wordt. Dit kan leiden van rode jeukende vlekken tot ernstige brandwonden op de huid met ontstekingen, zwellingen en blaarvorming tot gevolg.

In sommige gevallen kan blindheid ontstaan als een kleine hoeveelheid plantensap in de ogen terechtkomt. Er zijn gevallen bekend van mensen die zijn gestorven nadat een kleine hoeveelheid van het giftige plantensap in hun lichaam terechtkwam via de mond.

De gevolgen van de verwondingen

Verwondingen zijn veel erger bij mooi zonnig weer, dan bij bewolkt of zelfs regenachtig weer. Het sap kan door kleding heen dringen. Het kan 24 uur duren, voordat je de eerste symptomen zich openbaren. Het duurt relatief lang voordat je weer genezen bent, het gebeurt vaak dat er grijsachtige pigmentvlekken op de huid achterblijven. Deze pigmentvlekken kunnen jaren zichtbaar blijven.

Op de volgende meer over de berenklauw

BERENKLAUW (2).

BIJ WERKEN OP ZOMERSE DAGEN

MAATREGELEN | Wat moet je doen?

De beste behandeling van een wond van de berenklauw is dat je direct de huid wast met water en zeep, waar er contact met de plant is geweest. Vermijd een week lang contact met direct zonlicht. Heb je eenmaal de gevreesde blaren en brandwonden, dan moet je die behandelen alsof het gewone brandwonden zijn. Bij twijfel de huisarts raadplegen. Mochten je ogen in contact zijn gekomen, dan moet je je ogen heel veel spoelen en daarna een huisarts raadplegen. Bij contact in de mond, direct naar de EHBO.

Voorkomen van wonden

Herken de plant! Vermijd contact met de plant. Schakel mensen in die weten op welke manier de berenklauw veilig verwijderd kan worden indien dit noodzakelijk is voor de werkzaamheden.

Moet je toch in de nabijheid werken, zorg dat alle huid goed bedekt is met lange broek, lange mouwen, handschoenen en een veiligheidsbril.

GEVOLGEN.

BRANDNETELS.

HEB ER OOG VOOR

Het overkomt iedereen: met je huid in contact met brandnetels. Zelfs een zachte aanraking met de plantjes kan al genoeg zijn voor flinke last. Wat doe je om de pijn te verzachten na contact met een brandnetel?

Wat stel je vast na contact met brandnetels?

- Rode, gezwollen en jeukende huid
- Soms na uren nog een tintelend gevoel (vooral bij contact met water)

Wat doe je na contact met brandnetels?

- Jeuk- en pijnklachten trekken vanzelf binnen één uur grotendeels weg.
- Bij hevige jeuk kan zalf of crème met menthol, aloë vera of calendula verlichting geven (gebruik volgens bijsluiter).

PROCESSIERUPS (1).

De brandhaartjes die de eikenprocessierups loslaat, veroorzaken oogklachten, benauwdheid en jeuk. Hoe voorkom je dat je ermee in aanraking komt en wat doe je als het toch gebeurt?

Wat is een eikenprocessierups?

Eikenprocessierupsen zijn de larven van nachtvinders, die overwinteren in eikenbomen. Ze leggen hun eitjes in de boomtoppen. Na het uitkomen van de eitjes doorlopen de rupsen een aantal vervellingen, waarna ze in groepen samenkomen in grote nesten op de stam van de boom.

De meeste nesten zitten op de zonkant van de stam. Een volwassen rups is wit behaard en circa drie centimeter groot. Ze bewegen zich in colonnes voort over boomstammen en bladeren. De processierups kom je in mei, juni en juli tegen. Een eikenboom met eikenprocessierupsen herken je aan spinsels rondom de takken en de stam.

Waarom zorgt een eikenprocessierups voor problemen?

Een enkele rups bevat 700.000 brandharen. Het zijn voor de mens onzichtbare, pijlvormige haren van 0,3 millimeter groot, voorzien van weerhaakjes. De rups schiet de brandharen letterlijk af, bij wijze van verdediging. Ze worden verspreid door de wind en kunnen tot honderd meter rond het nest overlast geven. De brandharen dringen bij mensen in de huid, ogen en luchtwegen. Hierdoor krijg je een jeukende huid, geïrriteerde ogen en een benauwd gevoel.

Welke klachten krijg je van de processierups?

- Jeuk, bultjes, blaasjes of een rode huid
- Rode, gezwollen ogen
- Een loopneus
- Kriebel in de keel
- Moeite met slikken
- Hoesten
- Kortademigheid
- Duizeligheid
- Koorts
- Overgeven
- Algehele malaise (ziek voelen)

De klachten verschillen per persoon. De brandharen zorgen in het lichaam voor een soort allergische reactie. Meestal zijn de klachten na twee weken weer over. Bij mensen die eerder in contact zijn gekomen met brandharen van de eikenprocessierups kunnen de reacties heftiger zijn dan de voorgaande keer. Bij herhaald contact kan er een allergie ontstaan tegen de brandharen.

Op de volgende meer over de processierups

PROCESSIERUPS (2).

KLACHTEN VOORKOMEN EN VERLICHTEN

Hoe voorkom je problemen?

- Voorkom elk contact met de rupsen en hun nest, ook in een oud nest kunnen nog miljarden brandharen zitten. Deze overgebleven brandharen kunnen nog wel zes tot acht jaar voor ongemak zorgen.
- Bedek je lichaam goed als je in een gebied komt waar de processierups voorkomt.

Hoe verlicht je klachten?

Mocht je toch in aanraking zijn gekomen met de processierups, krab of wrijf dan niet bij jeuk. Probeer de aangedane huid eerst te 'strippen' met plakband. Spoel de aangedane huid vervolgens goed met lauw water. Een zachte, verkoelende crème met menthol, aloë vera of calendula kan verlichting geven.

Bij een ernstige huidontsteking kan de huisarts eventueel een ontstekingsremmende zalf voorschrijven. Besmette kleding vormt een bron van verspreiding van brandharen. Ze kunnen het beste meteen worden gewassen, het liefst op zestig graden.

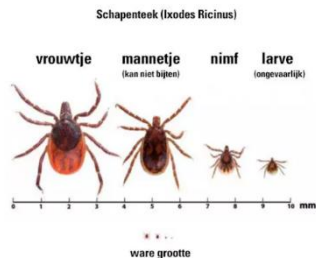
Neem contact op met de huisarts als je last krijgt van je ogen (voorkom oogontsteking) en als je last hebt van een hevige allergische reactie. Je wordt dan erg benauwd, krijgt dikke oogleden, dikke lippen en een dikke tong.

TEKEN.

Een teek is een spinachtig beestje met een grootte van 1 tot 3 millimeter. Het leeft van het bloed van mensen en dieren. Een volgezogen teek kan wel tien millimeter groot worden.

Teken komen in heel Nederland voor. Ze leven in hoog gras en struikgewas van bossen, in akkerranden, duinen, weilanden, heidegebieden, parken, tuinen en bij sloten. Teken zijn er het hele jaar door, maar worden actief bij een temperatuur boven de acht graden Celsius. De meeste tekenbeten komen voor in de periode van maart tot en met oktober.

Teken hechten zich aan voorbijkomende mensen of dieren. Vervolgens gaan ze op zoek naar een warm en vochtig plekje (achter de oren, in de liezen, knieholtes of oksels, onder een horlogebandje et cetera). Een teek kan dagen op de huid zitten zonder dat het opvalt.

Hoe kan een teek iemand ziek maken?

Teken kunnen u alleen ziek maken als:

- Ze zelf besmet zijn met een bacterie die de ziekte van Lyme kan veroorzaken;
- Ze voldoende lang hebben vastgezet in de huid (> 24 uur).

In Nederland dragen teken vooral de *Borrelia*-bacterie bij zich. Deze bacterie veroorzaakt de ziekte van Lyme. Als de teek langer dan 24 uur op het lichaam zit, kan die bacterie in het lichaam terecht komen. De meeste mensen worden niet ziek na een tekenbeet. Ook wordt niet iedereen die is besmet met de *Borrelia*-bacterie ziek. Toch kwamen in 2019 in Nederland 17.000 mensen bij de huisarts vanwege de ziekte van Lyme.

Goed op teken controleren is dus echt belangrijk!

Een teek verwijderen

- Neem een pincet met een puntig uiteinde of gebruik een speciaal tekenpincet.
- Pak de teek zo dicht mogelijk bij de huid vast en trek voorzichtig. Soms breekt de teek af en blijft er een stukje van de monddelen van de teek achter. Dit kan geen kwaad en verdwijnt vanzelf uit het wondje.
- Ontsmet het wondje met 70%-alcohol, jodiumtinctuur of zalf.
- Noteer de datum en de plaats waar de teek op het lichaam heeft gezeten in je agenda. Deze gegevens zijn belangrijk voor een juiste behandeling.